

Imeati se sprejemajo in velja
tiskovna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat.
12 " " " " 2 "
16 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
ena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovani
pisma se ne sprejemajo.

N. ročnino prejema opravištev
(samo nistracija) in ekspedicijska na
Dunajski cesti št. 16 v Medija-
tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. -- kr.
za pol leta . . . 5 " -- "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Medijatovi hiši
štej 15.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Naloga novega naučnega ministra.

Dunajski centralistični list „Neue freie Presse“ pravi, da se vedno bolj kaže, da naloga novega naučnega ministra je izvršiti, kar njegov prednik ni hotel, ali ni več mogel, ker je že predaleč zašel. To je: ustanoviti več českih šol na Češkem in Moravskem, ohraniti gimnazij v Kranji. Govori se celo, da je novi minister pripravljen česko resolucijo v bud- getnem odseku prej izpeljati nego stvar pride v obravnavo pred državni zbor. Mi pač tega ne verjamemo, ker tako naglo ne bo šlo, ven- dar upamo, da bo novi naučni minister pravičnejši Slovanom nego je bil njegov prednik; vsaj tak strasten germanizator ne bo.

Novi naučni minister je v težavnem času nastopil svoje uradovanje; mnogo dela ga čaka.

Najprej bo moral z energijo začeti po- pravljati napake svojega prednika. Čehi, ki so na željo krone in vlade prišli v državni zbor, bodo tudi hoteli, da se jim želje zaradi šolstva izpolnijo. Pa tudi drugi Slovani ne bodo hoteli na same prazne besede vlade podpirati. Treba bo dejanj in radikalnih sprememb na polji šolstva, drugače ne bo šlo. Treba je pomisliti, da ko bi zdaj Čehi bili prisiljeni zapustiti zbor- nico in se vrniti s praznimi rokami domú, bi to imelo vse slabše posledice, kakor nekdanj. Centralistična stranka je izgubila zaupanje pri avstrijskem prebivalstvu, in je že tako obrab- ljena in demoralizirana, da ni misliti, da bi še dalj časa mogla vladati, k večjemu za ne- ktere mesece. Državne finance so v tako sla- ben stanji, da bo treba skupnega in energičnega

dela, da se zopet vredijo. Zraven pa pogled na zunajnost svari pred notranjimi prepiri.

Novi naučni minister bo moral skrbeti, da se vpelje jezikovna enakopravnost na českem vseučilišču, naj se že to zgodi naenkrat ali pa polagoma. Ravno tako bo moral začeti urav- navati število českih srednjih šol z nemškimi na Češkem in Moravskem po razmerah števila českega in nemškega prebivalstva. Pa tudi na slovanski življ v Šleziji se bo moral ozirati. Naj hujskajo in kr. če nemški in ponemčeni centralisti, nič ga ne bo smelo motiti.

Kaj pa z nami Slovenci? Naših poslancev je 13 v državnem zboru in so jako potrebni Čehom kakor vsem avtonomistom, ker brez njih bi za večino večkrat težavno šlo. Med našimi poslanci so nekteri veljavni možje, slavni državniki, kakor Hebenwart, katerih besed niti vlada, niti večina državnega zbora ne bo smela prezirati. — Zato se bo vlada morala tudi na naše šolstvo, posebno na srednje šole ozirati. Ni zadosti, da se gimnazija v Kranji ohrani, temveč mora postati slovenska. Pa tudi drugod po Slovenskem naj se v srednje šole vpelje slovenščina za učni jezik. Kjer pa krajevne razmere to tirjajo, naj se vpeljejo slovenske in nemške paralele. Posebno pa morajo učiteljska pripravnišča postati pri nas slovenska, da dobimo dobre, slovenščine zmožne in zna- čajne učitelje, ktere bo narod spoštoval, ne pa neznačajne kruhoborce. Ne smemo tajiti, da nam Slovincem še manjka učnih knjig, pa kako bi jih imeli! Časi so bili neugodni, šol slo- venskih nismo imeli, kdo bi bil potem sloven- ske šolske knjige izdal? Zato je treba, da

država, ki se izdržuje tudi s slovanskimi novci, od začetka podpira založnike slovenskih šol- skih knjig, ali pa jih c. kr. državna tiskarna zalaga.

Ljudske šole po Slovenskem morajo po- statiti izključljivo slovenske. Nemščina v ljud- skih šolah le škoduje drugim naučnim pred- metom. Zraven naj se pa ljudske šole vedno ozirajo na potrebe prebivalstva. Zato je treba, da bi srenje imele več vpliva pri šolstvu, ne pa v vsem odločevali c. kr. uradi, ki mnogokrat potreb ljudstva ne poznajo. Zraven naj se du- hovščini po Slovenskem večji vpliv v šoli od- loči. Posebno šolska nadzorstva naj se duhov- ščini prepuste, kakor jih je imela nekdanj, ki jih bode ceneje in boljše opravljala nego se- danj šolski nadzorniki, mestni ljudski učitelji in profesorji. Duhovščina živi med narodom, pozna njegove potrebe, zraven je pa na- rod na, kar se o naših učiteljih in profesorjih vselej reči ne more. Če se bodo šole tako vravnale, se bodo pri narodu bolj priljubile, ker bo spoznal njih korist, in ne bo treba s kaznimi staršev priganjati, da otroke v šolo pošiljajo.

V goratih krajih pa mnoge srenje ne mo- rejo plačevati učitelja, ker štejejo premalo prebivalcev in so preravne. V takih krajih naj se župniku dovoli podučevati mladino in daje primerna nagrada. Potem bodo otroci dobivali šolski poduk brez posebno velikih stroškov za občino. Če bo novi minister se tako v vsem oziral na šolske potrebe našega naroda, bo za- dobil zaupanje vseh Slovincov od Drave do Adrije in vedno smel računati na našo pomoč.

Kako sem se jaz likal.

Črtice za poduk in kratek čas.

LXIV.

Moj brat, če tudi so se ga fantje bali za- voljo njegove telesne moči, je bil pa tudi prav priljubljen zavoljo burk, ki jih je uganjal, in ker je znal posebno dobro na „orgelce“ pi- skati. Škoda, da se ni dolgo veselil življenja. Nekega večera se je privlekel ves krvav domu, meni je to povedal njegov in moj bratranec, ki je bil priča zavrtnega napada, pa ga ni branil. Jaz sem mislil, da ne bo tako hudó, da bo že še okrevaj, a nekaj dni potem me pridejo oče v Ljubljano vabit — k pogrebu nje- govemu. Umrl je jako hude smrti za krčem po hudi rani na glavi mu nastalem.

Kako je mene prišla ta novica, si lahko ali marveč težko kdo misli.

„Kdo ga je ubil?“ — prašam očeta.

„Gostkov se mu pravi“ — odgovore oče — „tam pri Pavovi lipi ga je — ko sta se prej v gostilni metaia in je on njega vrgel — domú gredočega ponoči počakal, od zad planil s kolom na-nj in ga pobil tako, da ni mogel z mesta in še le zjutraj domu prilezel, ko je toliko krvi zgubil. Potlej se ga je prijel krč,

zdravnik iz Kamnika je rekel, da bo moral umreti. Koliko je trpel revež, predno je umrl! Vse se je jokalo okoli njega.“

„Ali poznate Gostkovega?“ — spravim jaz komaj z grla, ker mi je novica kar sspo zaprla.

„Poznam ga“ — reko oče — „pa zakaj prašaš?“

„Bote že videli“ — pihnem jaz — „le malo počakajte, greva precej domú.“

Brž grem k prijatelju, mu povem, kaj se mi je zgodilo, in ga prosim, naj mi posodi svoj revolver, pa dá tudi nekaj patronov. Pri- jatelj mi molče stisne roko in dá, česar ga prosim. Ko greva z očetom proti Posavju, pra- vim:

„Zdaj pa le pogledjte vsacega, ki naju bo srečal, če ni Gostkov.“

„Zaka?“ — prašajo oče.

„Zato-le!“ — črhnem jaz in jim pokažem nabasani revolver.

Očetu se zablistanejo oči in srpo reko: „Bom že gledal, le pazi, da dobro zadeneš, da se ti roka ne bo tresla.“

„Nič se ne bojte, saj se šestkrat sproži.“

Potem sva šla veče del molče, le če sva ktere- ga srečala, sem prašal očeta, če je ta, in

prijel za revolver. Pa ga ni bilo, čeravno sem si ga želil kot ne vem kaj. Nad Skaručno srečava dva žandarja in oče ju prašajo, če koga iščeta.

„Se ve da, tistega Gostkovega, ki je tu-le enega ubil“ — je odgovor; — „sta ga mar kje videla?“

„Ne še“ — rečem jaz — „če ga pa bova, ga vi-dva ne bota več dobila.“

Žandarjema se ta odgovor čuden zdi, zato me praša eden:

„Kdo pa ste vi?“

„Ubitega brat“ — odgovore oče.

Žandarja se pogledata in gresta naprej, mi-dva pa tudi. Ko prideva domú, je vsa hiša polna ljudi, ki se pa brž umaknejo, ko zagle- dajo mene, in utihnejo.

Tam na priprostem odru leži moj brat, drugače ne veliko spremenjen, le v obrazu se mu pozna, koliko je trpel, predno je umrl. Na glavi pa je videti smrtno rano.

Jaz postojim nekoliko pred mrtvaškim odrom, vse me gleda, kaj bom rekel, kar mi potrka- jo na ramo mati in jokajo:

„No, vidiš ga, kakšen je?“

„Vidim, vidim“ — črhnem jaz, se obrnem proti ljudem, potegnem revolver in prašam:

(Dalje.)

Če se pomisli, čemu je Bog zakon ustanovil, spoznali bomo lahko, da je z njim hotel mnogo dobrega včiniti za občni blagostan. Razum pomnoženja človeštva ima zakon še namen, srečne storiti zakonske ljudi in sicer na razne načine: po medsebojni podpori, po vstrajni in zvesti ljubezni, po skupnosti premoženja, po nebeški milosti, ki jo podeli zakrament. — Mnogo koristijo zakoni tudi za blagor rodbin. Dokler so zakoni taki, kakor jih hoče narava in po Božji volji, vtrdijo slogo roditeljev, branijo dobro odgojo otrok, mehčajo očetovo oblast; oni včiniyo, da se pokoré otroci staršem, služabniki gospodarjem. Otroci iz takih zakonov postanejo dobri državljani, pokorni Bogu in posvetnim postavam, ljubijo vse ljudi, pa nikomur krivice ne storé.

Te velike in zlahtne sadove je zakon v resnici obrodil, dokler je bil še svet, edin in nerazdružljiv, ker iz teh darov je srkal svojo blagonosno moč; in zakon bi bil ostal vedno tako plodonosen, ako bi bil ostal vedno in povsod pod oblastjo in zaščito cerkve, ki je zvesta varhinja in braniteljica teh Božjih darov. Ker so pa začeli človeško pravo postavljati na mesto naravnega in Božjega, opešal je in zgubil se je veličastni značaj zakona, in še v krščanskem zakonu je zginila tista moč, ki je rodila toliko blagodarov. Kaj dobrega bo izviralo iz zakonov, iz katerih je vera izobčena; vera, ki je mati vsega dobrega, ki največje čednosti izgojuje, ter srca dela plemenite in blagodušne. Kedar je enkrat krščanska vera odstranjena, zapade zakon, po prirodni pravosti le slabo varovan, sužnosti človeške nature in najgršim strastem. Iz tega vira prišla je poguba ne samo posameznim rodovinom, ampak celim državam. Kadar ni več dobrodejnega strahu Božjega, če vera ne pomaga več bremen nositi, potem se pogosto zgodi, da ljudje ne morejo več prenašati zakonskih težav, in da se raje ločijo, ker smatrajo zakon za posvetno pogodbo, ker značaji niso enaki, ker so zakonski nesložni, ali nezvesti, in potem se zedinijo v tem, da celo vez pretrgajo. In če jim tega postava ne dovoli, vpijejo, kako krivične in nevsmiljene so postave, in kako malo se vjemajo s človeško

svobodo; te postave, pravijo, se morajo odpraviti, in narediti take postave, da se bo vsak smel od žene ločiti.

Akoravno postavodajalci naših dni trdijo, da se držijo pravnih nazorov, vendar se ne morejo vstavljati temu brezbožnemu vpitju zoper nerazdružljivost zakona. Zato pravijo, da je treba vdati se duhu časa in dovoliti zakonske ločitve. To vidimo tudi iz zgodovine. Omenjamo samo konec preteklega stoletja. Ko je bila tačas na Francoskem strašna zmešnjava, ko je bilo vse kakor v plamenu, ko se je od pravila vera in podrl ves družbinski red, sklenili so tudi, da se sme zakon po postavi razdružiti. Take postave hočejo nekteri tudi v naših dneh vpeljati, ker bi radi odstranili Boga in cerkev, in ker živé v abotni misli, da bodo s takimi postavami zabranili splošno popačenje, ki se med ljudstvom vedno bolj širi.

Odveč bi bilo praviti, koliko slabih nasledkov imajo zakonske ločitve. S takimi ločitvami postanejo zakonske zveze spremenljive in nestanovitne; medsebojna ljubezen se zmanjša, zvestoba je vedno v skušnjavi; otroci se ne odgojujejo tako skrbno, in cela rodbinska zveza razpada; med družino se seje seme prepira, dostojnost žene se ponižuje, ker je vedno v nevarnosti, da jo mož zapusti, kedar se je naveliča. Tak propad pravosti pokopava družbinsko življenje in oslabi državo, ker ločitve zakonov izvirajo iz pokvarjene pravosti, in otroci iz takih zakonov širijo pokvarjenost naprej, ter še slabejšim razmeram pota gladijo.

To je tem huje, če se pomisli, da če se enkrat ločitve dovolijo, jih ne bo več mogoče brzdati in obdržati v gotovih mejah. Velika je moč izgleda, še večji moč poželjivosti. Te dve m.či boste vedno bolj budili želje po ločitvah, da se bodo te želje širile kakor kužna bolezen, ali pa kakor narasla voda, ki slednjič jezove predere in vse poplavi.

To vse je samo po sebi jasno; še bolj se pa osvetluje v pogledu na dejanske razmere. Ko se je ločitvam pot odprla, začele so se množiti, in pričelo se je tako nesramno življenje, da je bilo tistim, ki so se za ločitve poganjali, potem žal. Ako ne bi bili hitro iskali zdravih sredstev, državna družba bi bila že razpadla.

Stare Rimljane je bojda pri prvih ločit-

vah groza spreletela; pa kmalo se je zadušil čut pravosti, sramožljivost, krotiteljica poželjivosti, je zbežala, in zakonska zvestoba se je tako razujzdano žalila, da verujemo pisateljem, ki pripovedujejo, da ženske svoje starosti niso štele po spremembi konzulov, ampak po spremembi svojih mož.

Tako se je tudi pri protestantih iz početka dovolilo, da se sme zakon v nekterih redkih slučajih razdružiti. Ti slučaji ali vzroki ločtve pa so se začeli sčasom tako množiti na Nemškem, v Ameriki in drugod, da so modri možje žalovati začeli nad nezmerno popačenostjo sveta, in da so smelost takih postav kot neznosljivo spoznali.

Tudi v katoliških deželah so se prikazali slabi nasledki pogostih ločitev. Ker nekteri so bili tako hudobni, da so vganjali silo, krivico in zakonolom, samo da so naredili uzrok za ločitev neljubega jim zakona. Pod tem je javna dostojnost toliko škode trpela, da so vsi spoznali, da se morajo postave v tem oziru zboljšati.

Ni tedaj dvombe, da bodo postave, ki olajšujejo ločitev zakona, tudi v sedanjem času ravno tako slabe nasledke imele.

Iznajdbe in določbe ljudi nemajo tiste moči, da bi zamogle naravno obliko stvari spremeniti. Zato slabo skrbé za javno blagostanje tisti, ki mislijo, da se dá narava zakona kar tako predrugačiti, in hočejo zakonu brez ozira na njegovo svetlost, brez ozira na vero še gršo podobo dati, kakor jo je imel pri poganih. Če se tedaj te nakane ne ustavijo, potem so rodbine in človeška družba v vedni nevarnosti, da bodo ti novotarji prouzročili borbo, kjer je vse v nevarnosti, v borbo, ki jo komunisti in socialisti že davno nameravajo.

Očitno je tedaj, kako zelo se oni motijo, ki mislijo človeško družbo osrečiti z zakonskimi ločitvami, ktere bodo le v gotov pogin človečanstva služile.

Priznati se mora tedaj, da je cerkev velika dobrotnica narodov, ker se poteguje vedno za svetost in nerazdružljivost zakona, in hvala jej gre za to, da se upira posvetnim postavam, ktere že delj časa sem zakonski ločitvi potuho dajejo; cerkev je preklela krivo vero protestantov, da se sme zakon razdružiti in žena zapoditi, ona je preklela tudi zakonske ločtve,

„Kdo ve, kje je Gostkov? Naj me pelje kdo k njemu!“

Brž se ponudi nekaj fantov, gremo, v vasi zvemo, da je Gostkov potegnil jo čez hribe in doline. Toraj spravim revolver in grem nazaj domú. Kaka je bila noč ta, se ne da popisati. Tuga me je dušila tako, da sta se oba, oče in mati, jela bati za moje življenje.

Drugi dan je bil pogreb, poprej pa so še brata sodnijsko razparali. Jaz, po prehuđi žalosti in jezi že popolnoma neobčutljiv, sem bil z očetom vred priča razparanja in videl prebito čepinjo, ki je bila tako debela, da se je dr. Gauster kar čudil. V želodcu ni bilo prav nič, ker brat res ni mogel skoz stiskane zobe nič družega srbati ko čisto in bruševo vodo.

Ko smo ostanke njegove pokopali, sem šel jaz v Ljubljano nazaj, mati so pa rekli očetu:

„Zdaj imava samo še enega. Če še tega kdo ubije, bova pa sama še na svetu.“

Oče niso nič rekli, spremili so me do Skarčne, kjer sva mislila piti polič vina, pa ni nobenemu dišalo. Pri razhodu so mi oče še popisali Gostkovega; če bi me kje napadel, naj ga le počim, če pa ne, naj ga pustim, ga bo že Bog sodil.

To je bil konec mojega brata, kter ga še zdaj ne morem pozabiti. —

Gostkovega so potem kmalu žandarji vjeli, jaz sem ga videl pri končni obravnavi pri deželni sodnji v Ljubljani, ki ga je poslala na Grad za dve leti — premalo za me. Tukaj se mu je tako vse prileglo, da je želel se nazaj in zato mojega starega očeta, ko so šli neko nedeljo od maše z Repenj, napadel s kolom in jih hudo vdaril ter jih bi bil tudi ubil, če bi ne bili prihiteli fantje, ki so lumpa obdelali, da je to nekoliko časa čutil. Mojemu očetu je vdarec čez trebuh hudo del, po njem niso bili nikdar več prav zdravi in najbrže jim je tudi življenje prikrajšal vsaj za par let.

Pogrnmó brata in idimo k očetu. Po bratovi smrti so bili silno skrbni za-me, skoro vsak teden so prišli v Ljubljano oni ali pa mati, ker se jima je zmiraj sanjalo, da je tudi mene kdo ubil. Sčasoma se je pa to vendar nekoliko poglelo, z materjo sta doma vsak večer molila za ranjega nesrečnega brata, kedar so pa oče prišli k meni, so bili bolj veseli in v čitalnici so se posebno nekteri profesorji radi z njimi pogovarjali, ker so marsiktero prav po domače vrezali, za kar so jih profesorji obdarovali s smodkami. Kakor sem

bil že omenil, sem jih jaz zapeljal, da so v starih letih zopet začeli kaditi. Kedar so šli z Ljubljane, so bili vselej dobre volje, jaz jim že nisem bil več samo sin, ampak dober prijatelj in pri poliču vina ali na mojem domu sva se prav pametno menila to in ono. Jaz sem jih bil vselej vesel, kedar so prišli, in jih vodil po raznih krajih, da so tudi gosposko življenje spoznali.

Zadnja leta so jim bila menda najlepša celega življenja, vsaj so meni rekli to, ko so legli na smrtno posteljo. Jaz sem že toliko zaslužil, da so lahko primerno dobro živeli v svoji leseni kajžici, rekli so celó, da si boljšega ne želé.

Škoda, da se je prekmalu oglasila smrt pri njih. Velik sneg je bil, ko mi pride pot povedat, da jim je zelo slabo. Jaz se peljem brž gor, dobim jih na postelji, s ktere že niso mogli več vstati, a ko vidijo moj britki obraz, reko čisto mirno:

„Nič se ne hiti, saj veš da mora vsak človek umreti. Jaz sem že dosti let živel, zdaj zemlja zgoraj nima nič več za-me, ker se mi nič ne prileže, kar rodi. Najbolje mi bo pod njo. Nič se več ne trudi za-me, saj si že vse storil, še več ko treba. Hvala ti za vse! Jaz

kakor so pri pravoslavni v navali, ona je spoznala vse zakone za neveljavne, ki so sklenjene pod tem pogojem, da bi se smeli čez en čas zopet razdružiti, in ona se je ustavljala že iz početka onim cesarskim postavam, ki so zakonske ločitve olajšavale. Kedar so se tedaj papeži ustavljali najmočnejšim vladarjem podpirajočim zakonske ločitve, vselej so se borili za čistost vere, za ohranjenje pravice in omike med narodi. Vsi potomci se bodo čudili, kako so se papeži hrabro branili, Nikolaj I. nasproti Lotarju, Urban II. in Paskal II. nasproti Filipu I., francoskemu kralju, Celestin III. in Inocens III. nasproti Filipu II., kralju francoskemu, Klemens VII. in Pavel III. nasproti Henrik VIII., in slednjič pobožni in pogumni Pij VII. nasproti Napoleonu I., ki se je zavoljo svoje sreče in velikosti toliko povzdigoval.

Ker je stvar taka, morali bi vsi vladarji, če ne iz zaupanja v modrost cerkve, pa vsaj iz ljubezni do svojih podložnih, ohraniti svete postave o zakonu in sprejeti ponujeno pomoč cerkve za brambo pravice in za blagor rodbine pa cerkev dolžiti, da je državi sovražna in da državne pravice krati in žali. To se je smelo toliko bolj pričakovati, ker cerkev, kolikor je tudi svoji nalogi zvesta in svoje pravice brani, vendar rada odjenja v vseh rečeh, kjer se to le z njenimi pravicami in s svetostjo njenih dolžnosti strinja. Zato tudi cerkev ni nikoli nič določila o zakonu, dokler se ni podučila o družbinskih razmerah narodov. Dostikrat je obstoječe postave olajšala, ako so bili važni vzroki za to. (Konec prib.)

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 27. februarja.

Vradna „Wiener Zeitung“ je priobčila sankcionirano **bosensko** postavo.

Budgetni odsek **državnega zbora** je zavrgel postavo o dopolnitvenem davku. Finančni minister je rekel, da vlada to jemlje na znanje, da pa te predloge ne more oporeči, toraj pride še v državnem zboru na vrsto.

Državni zbor bo trajal do druge polovice mesca maja, budget pride še le po veliki noči na vrsto. V juniju se snidejo deželni

sem spravljen s svetom in Bogom in če ti morem kaj reči, je edino to: Skrbi, da boš ti tako lahko umrl, kakor bom jaz. Matere tako ne boš pozabil, ker tudi mene nisi. Bog ti daj srečo, če se več ne vidiš.“

„O, saj se bova še, jutri bom pripeljal vam zdravnika“ — ihtim jaz in hočem iti, ker mi je prehudo.

„Ne, ne, ni treba, meni ne pomaga nič, škoda za vse stroške. Kadar bom umrl, ti bodo že mati pošto poslali. Drugače se pa v takem snegu in mrazu ne vozi gor. Saj sva se popolnem dogovorila. Skrbi, da se gori vidiš, jaz bom že prosil Boga za te.“

Po teh besedah mi pomolijo svojo roko, ki je bila nekaj tako močna, moje solze se vdero na njo, a oče, po govorjenju preveč spehani, zadremljejo; jaz pa grem.

To so bile zadnje besede meni z očetovih ust, nisem jih potem ne več videl ne slišal. Teden potem mi pošljejo mati pota, da naj pridem k pogrebu. Zavoljo prevelikega snega sem pa pripeljal se ravnal tako, da sem videl še trugo, očeta ne več. Pokopali smo jih, a kaj bi dal jaz, da bi še živel! Gotovo jim je dobro na onem svetu, ker so bili v kljub ubožstvu po vsi fari člani zavoljo svoje pravičnosti.

zbori za štiri tedne, v juliju se pa snidejo zopet delegacije. Čehi s tem zborom redom niso zadovoljni, ker ima česki deželni zbor v tej sesiji še važna vprašanja, pred vsem pa spremembo volilnega reda rešiti. Štiri tedni pa komaj zadostujejo za obravnavo o deželnem budgetu. Tudi to okrajšanje deželnih zborov je protivno pravici posameznih kraljestev in dežel. To pospešuje centralizem, ker se je bati, da se deželni zbori, kakor nepotrebni odpravijo.

Budgetni odsek zdaj obravnava o budgetu finančnega ministerstva, davkarski odsek je pa sprejel vladno predlogo o zadavkanju žganih pijač.

Vnanje države

Adresa, katero bodo **Poljaki** izročili pri petindvajsetletnici carju, se glasi: „Mi Poljaki, zvesti podložni Tvojega cesarskega veličastva, stopimo pred Tvoj prestol, da se Ti poklonimo ter izrazimo svojo zvestobo in svojo ljubezen do načel, ki so stebri Tvojega prestola in družbenega reda. Velika svečanost današnjega dne in neomahljiva zvestoba nam dajete pogum, da pred Tvoj prestol stopimo s prošnjo: „Tvoje carsko veličastvo naj blagovoljno pozabi preteklost ter nam zopet nakloni svoje zaupanje, da bomo zamogli žrtvovati svoje moči mirnemu narodnemu razvitju in blagru tvojega kraljestva Poljskega k Tvoji slavi in skupni državni koristi.“

Posebni ukaz **ruskega** carja imenuje generala Loris Melikova za načelnika posebne komisije za zatiranje nihilizma. Druge ude te komisije bode pa Loris Melikov imenoval sam. Loris Melikovu je izročeno vodstvo vseh političnih procesov v vsem cesarstvu. On ima glavno vodstvo vseh uradnih del v petrogradskem vojnem okrožju. Vsi ministri in drugi uradniki bodo njemu podložni in morali mu na zahtevanje pomagati v njegovem delu. Loris Melikov ima zdaj res podobno oblast, kakor so jo imeli rimski diktatorji. Se bo li posrečilo njemu vrotiti nihiliste, se ne ve.

„Köln. Zeit.“ piše iz **Petrograda**, da car se misli 2. marca na petindvajsetletnico odpovedati vladi. V Petrogradu je razširjena vest, da se je znana Vera Zasulč zopet pod najčim imenom vrnila v Rusijo, ter da stoji v zvezi z atentatom na cesarja. Policija je z veliko marljivostjo išče.

Da bi le vsak imel takega očeta, kakor jaz! „Kaj pa s šmarnogorskim gospodom?“ — bo po pravici kdo prašal; — „si mar tega svojega glavnega dobrotnika čisto pozabil?“

Bog varuj! Pozneje sva se še videla, pa ni dočkal časa, da bi se bilo meni že bolje godilo. Pač sem bil še parkrat pri njem, ko so moji spisi po nemških časnikih že tiskali se, a ostrašil me je z besedami: „da za Slovence na nemškem polji ne cveto rožice.“

To je moja občutljivost hudo zadelo, pa — prav je imel blagi gospod. Ko sem zvedel o njegovi smrti — žalibog prepozno, ko je že pokopan bil — me je hudo pretreslo v srcu, skoro tako hudo, kakor vest o smrti mojega očeta. Saj sem mu pa tudi res hvale dolžan skoro toliko kakor svojemu očetu. Škoda le, da gospodove dobrote niso imele tistega sadu, kterega je on od njih pričakoval!

Ta blagi gospod duhovnik je bil Jožef Marešič. Večna mu hvala v mojem srcu!

S tem bodijo sklenjene te črtice. Pristaviti imam le še, da sem se bil slednjič sprl s Kleinmayerjevo tiskarno, ko mi je predsedal nemčurski švindelj, prevzel vredništvo „Triglava“ in na Silvestrov večer je v Kleinmayerjevi tiskarni izročal — prvi „Brencelj“.

Grško-turško mejno vprašanje še vedno ni rešeno. Grški ministerski predsednik je skušal podkupiti prebivalce sultanovega harema, da bi sultana za Grške načrte pridobili; pa se mu ni posrečilo, le veliko denarja je potrošil. Zdaj se bo za rešenje tega vprašanja sestavila posebna komisija iz zastopnikov vesil.

Izvirni dopisi.

Iz Celja 25. svečana. (Guzaj — „Popotnik“ — nova dekliška šola.) Gotovo ste že slišali, koliko strahu da po spodnjem Štajarskem tolovaj Guzaj dela. Kdor ga vlovi, dobi 150 gold. zanj! Treba bo menda pa ceno še povikšati. Znana sta mi že dva farovža, v kterih se je dal napovedati. Prišel sedaj še menda ni v nobenega — pa straha ljudem le napravljaja. Njegovi vrstniki pa pridno na njegovo brado kradejo. Pred 14 dnevi so tu sem v ječo pripeljali Guzajevga rojaka, ki je bil pri Novicerkvi kravo ukradel — pa je prenašlo jo prebrisanemu občinskemu tajniku g. Kosu iz Vojnika v pest pripeljal. Skušal se je zgovarjati z Guzajem in z drugimi lažmi, pa njegove besede se niso vjemale. Sedaj bode nekaj časa že pri nas kašo pihal! Da bi se vsem tatovom enaka godila!

Ali ste že svojim čast. bralcem naznanili, da od novega leta sem izhaja v našem mestu — po dolgem prenehanju — zopet slovenski list „Popotnik“ imenovan? List je glasilo tukajšnjega učiteljskega društva — namenjen ne za šolo, nego tudi za dom. Krušni oče mu je g. prof. Žolgar — za blago v njegovi torbici odgovoren je pa učitelj Lopan. Razume se, kakor je „Pop.“ v 1. števil. opomnil, da ga vredujejo v duhu novih šol. postav. Zanimivi so v njem „Slomšekovi spisi o poduku in odgoji“, ktere priobčuje g. T. Brezovnik. Le škoda, da zbiratelj ne navaja virov — iz kterih je te izreke zajemal. Tako se človek le težko zamore prepričati — ali so vsi izreki nepopačeni. Slomškov duh in duh naših sedanjih šolskih postav ne bosta mogla dolgo skupaj iz „Pop.“ dihati — razun, če postane Vaši „Schulzeitung“ podobna utrakvistična pokveka — tič miš. —

Sedaj se prično delajo priprave za stavljenje nove dekliške šole — za celjsko okolico. Odbor „katol. podpornega društva“ vzel je delo na svojo srb. Prostor v ta namen se je kupil za mestnim gledališčem „na grabnu“. — Okoličani so jako navdušeni za ta blagoslovi zavod. Da bile njihova darežljivost prerano ne opešala! Poslopje bode, kadar se dodela — kinč vsemu mestu — zlasti pa slava vrlim okoličanom. Bog daj svoj blagoslov!

Domače novice.

V Ljubljani, 2. marca.

(Pred o. k. okrajno sodnijo v Ljubljani) je bil v soboto popoldne naš odgovorni vrednik g. Hadrlap, kterega je učitelj g. Zima tožil zato, ker nismo hoteli sprejeti njegovega „popravka“, kakor nam ga je poslal. Za pričo je z zatožencem šel g. Jak. Alčovec, ki je pri obravnavi pokazal prepis dopisnice, ktero je gosp. Zima pisal učitelju g. P. v Borovnici. Po nekolikem besedovanju med tožnikom, pričo in zatožencem se je zavrgel po g. Zimi „Slovenca“ poslani popravek, a pogodba se je sklenila tako, da se natisne g. Zime „dopisnica“, ktere prepis je ta za resničnega spoznal. Vsled tega je bil naš vrednik od sodnika gosp. F. Čučeka za nekrivega spoznan proti temu,

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.